

Beogradsko Novine

Br. 196.

BEograd, srijeda 24. jula 1918.

tzlazet dnevno u jutro, ponedjeljkom poslijepodne,

Pojedini brojevi:

U Beogradu i u krajnjim zapovednicima od d. 1. kr. doba po cijeni od . . .	10 helera	Mjesečna pretplata: 250
U Beogradu na dostavu u kuću . . .	12 helera	U morarjici . . . . .
U morskih	15 helera	U inozemstvu . . . . .
U Beogradu i u krajnjim zapovednicima od d. 1. kr. doba za bojnu i stopenju posla	250	

Zadržavštvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 83.

Uprava i primanje protplate Topličin venac krov 21. Telefon br. 25.

Primanje oglasa Kneza Mihajla, ul. broj 39. Telefon broj 243.

Oglas po cijeniku.

Godina IV.

RATNI IZVJESTAJI.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 23. jula.

Taliansko bojište:

Topničke borbe izmjerile su jednostavno neprijatelj sa svojim pokušajima napada na obje strane gorneg toka rijeke Devoli. Svi njegovi pokušaji suzbijeni su.

Načelnik glavnog stožera.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 23. jula.

Zapadno bojište:

Vojna skupina bavarskog poveljstvenika Rupprechta:

Na mnogim su mjestima fronti engleski odredili nadići protiv naših bojbenih redova; odbijeni su. Prelijeće je opće izvještaje artiljerije ka dječatnici.

Vojna skupina njemačkog poveljstvenika Rupprechta:

Na bojbenim frontovima viđa se da je vremena na vrijeme zatišje. Južno od Aisne neprijatelj je već ponovo svoje napade s obzirom na pretrpjene teške gubitke. I artiljerijska borba ovde popustila u žestini.

S obje strane Ourcq-a i zaredju Ourcq-a i Marne neprijatelj je već skočio na svima odsjecima povećane dječatnici napade; odbijeni su. Južno od Ourcq-a ti su napadi slobodljivo nastavili protiv napadom. Neprijateljska poveljstva, koja su s obje strane Jugonane prodila u naše prestražarske položaje na Marni, odbaćeni su protiv napadom do same rijeke. Jugozapadno i istočno od Reimsa vodile su se mještanske borbe.

Juče su obojene 52 neprijateljske letilice i 4 osmatračka balona. Poveljnik Löwenhardt izvještava je svoju 42. i 43. poveljnik Böllik svoju 26. poveljnik Balla svoju 25. i poveljnik Pippard svoju 20. i 21. vazdušnu polju.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Velika fraza.

Onog dana, kad su se u cijeloj Francuskoj držali jedan govor za drugim na uspomenu osvojenja Bastilje, uzeo je riječ i poslanik na londonskom dvoru, Paul Cambon. Ono što je kazao, ničim se nije razlikovalo od besjedičkih ispadova, pomoću kojih njegovi zemljaci pokušavaju da u svakoj sličnoj prilici zaluže narod. I on je udario u jao i pomagaj protiv Njemačke, žedne moći i, kad je neusporno pravo „velikog naroda“ na Elzas-Lorraine naročito naglasio, onda je izbacio jednu frazu naročito govorničkog konca. On je nazvao Francusku „sta-

tuom velike ljepote“, ali statuom, koja bi ostala „osakaćena i bez simetrije linija“, ako se ne bi ostvarilo ponovno prisajedinjenje spornih provincija.

Kako kod svih recitatorsko-umjetničkih djela kod državnika sila sporazuma, tako je i ovde manje sadržina, a više ton, koji stvara muziku. Kao već češće puta do sada, tako se i sada ispoljava argumentacija, koja — kad bi ostala jednostavna i stvarna — ne bi ni jednog psa iza peči izazvala, no koja je ipak kadra da zamani široku mase, jer je sastavljena u pjesničkom iako vrlo lošem obliku. Time izgleda, da je stvorena veza između govora poslanika Cambona i cijelog sistema, koji podjura ratni fanatizam u zemljama sila sporazuma, a naročito kod romanskih naroda. Četiri godine svjetskog rata sa svim svojim potresnim doživljajima nijesu bile u stanju, da u Francuskoj i Italiji imaju veliku frizu. Danas, baš kao i nekada, ulijavaju se djeci u školi istim sredstvima mržnja prema Njemačima i ludilo veličine, kao i posljice katastrofalnih dana 1870./71. Tako čitamo u čitanici „Lectures choisies d'auteurs Français“ od Martina i Lemoine-a o ulozi Francuske u svijetu: „Ima jedna buktinja, u čijoj svjetlosti koračaju svi narodi... a Francuska je ona, koja nosi ovu buktinju... Kad bi ikada došlo dotle, da Francuske nestane sa ove zemlje, onda bi svijet opet zapao u pomrčinu... Jer Francuska je zemlja nade... Svaki ima dvije domovine, svoju i Francusku...“ Ista žonglerska igra velikim riječima, iz kojih se ne skriva ništa drugo, nego neizmjerena sujeta, sebištin i nadušnost, ponavlja se u svima izjavama štampe, književnika i zvaničnih političara. To je karakterističan znak za slabo osjećanje stvarnosti u romanskoj rasi, da su u Parizu, kao i Rimu, mnogi književnici i drugi, što rade perom po pozivu, dospjeli do moći i ugleda. Ko je iz esnafa tih, prije bijednjavili i dalečini od svjetskog artista, u podesnom trenutku umro, da svoju opaklju okrene prema vjetru, i arsenal svoga ličnog rječnika digne protiv neprijatelja, postao je junakom dana preko noći. Tako su mogli postati slavljeni junaci pozadine pisci komadu za tantijeme i malo lokalnih kroničari, reporteri štampe, pijace i malih skandala. Oko njih se ulagaju gomila, samo ako su znali, da su njihovim zemljaciima od prijeke potrebe velike riječi. A fraza je izrasla iznad same sebe, i

nije ostala samo zvuk i šum govorice bujice: Ona je postala gest, uredjenje i teatralnost u najsnovijem smislu i stilu. Ako su plaćeni političari priredjivali na ulicama glavnih gradova svoje bučne ophode, ako su pozorišta odjevali u svima provala na narodnog paroksizma; ako su se ministri u sjednicama komore grili, a prevezane varalice, kao Clémenceau i kompanija, razumjeli da udare pečat svome govoru sa izvjesnim larmoantnim prismokom, — onda su sve to bile samo različite izjave iste fraze, koja već od četiri godine na ovamom preplavljaju kao bujica Francusku i Italiju, tako da za trezveno i jasno mišljenje nije bilo ni vremena ni prostora.

I u sve to upala je zaglupljena romanska rasa. Počasni zaklinjanjem velikih literarnih reminiscencija, od ujvječ odareni jačim osjećanjem za oblik, nego li za sadržinu, držeći se uvijek površne stvari, a nespособni, da prodru do jezgre svih pojava, morali su Francuzi i Talijani postati oruđja bez volje u rukama svojih zločinaca frazera. I tako idu oni, kojima nedostaje protivljevanje stvarnog obrazovanja duha i srca, u susret trenutku budjenja. A pitanje je, da li ne će onda još velika fraza preživjeti njihovu propast.

Džinovske borbe na zapadu.

Bilans borbi prošle nedjelje.

Berlin, 23. jula.

Ratni dopisnik ista „Vossische Zeitung“ piše: Pošto je francuska ofenziva u glavnom zadržana jačim protivudarima Njemačaca, može se bilans prošle nedjelje ovako sklopiti: Bitka je vodjena od Sommedo Tahrurie, u širinu od 150 km. Što se tiči bitka upotrebljenih baterija i momčadi, dva je bitka bila možda jedna od najvećih u sadašnjem ratu. Nova linija Francuza još je nepovoljnija, nego stara. Svoju tešku zadaču odbrane u vezi sa istovremenim napadom, mogao je Foch samo tako riješiti. Što je duboko zahvatilo u američke prilice, i što je sa engleskog fronta doveo 4 armijsku korpušu.

Engleski general o položaju na ratištu.

Kb. Rotterdam, 23. jula.

Prena „Nieuwe Courant“ piše general Maurice u „Daily Chronicle“: Povlačenje Njemačaca ne smije se smatrati kao kvalitet, presto smo i

sami pokadšto bili zadovoljni, ako je jedno tako našo povlačenje uspjelo. Bitka još nije gotova. Pojava engleskih trupa južno od Reimsa bila je za Njemačce veća i značajnija. Manrice drži, da je njemačko tvrdjenje tačno, po kome su povlačenje saveznici kasno opazili.

Visoko odlikovanje i una-predjenje njemačkog glavnog stožera.

Kb. Berlin, 23. jula.

Vojni naredbeni list objavljuje carsku zapovijed, koju je car Wilhelm uputio državnom ministarstvu, i gdje određuje, da se veliki glavni stožer u priznanju svojih važnih zadataka i zasluga diže i uistinu sa centralnim na dleštvima. Od sada će dakle njemački glavni stožer biti ravan pruskom državnom ministarstvu. Članovi velikog glavnog stožera dobijaju čin državnog ministra.

Dogadjaji u Rusiji.

Sudbina carske porodice.

Rotterdam, 23. jula.

Iz Rusije su stigle u London zvanične vijesti, prema kojima se bivša carica i ostali članovi carske porodice nalaze u životu.

Rješenje holandske ministarske krize.

Haag, 23. jula.

Pošto je dr. Nolens ponovo odbio ponudu da sastavi kabinet, kraljica je pozvala Junkhera Loman-a, da sastavi novu vladu. Loman je ranije bio ministar unutrašnjih poslova i vlasnik je jednog neutralnog lista, koji je u istini objektivan i neutralan.

Rat na moru.

Torpedovan američki transportni brod.

Paris, 23. jula.

„Matin“ javlja iz New-Yorka, da je jedan američki transportni brod, koji se nalazio na putu s transportom oružja, torpedovan u ratnoj zoni. Nestalo je 10 časnika i vojnika.

Nova potapljana.

Kb. Berlin, 23. jula.

Wolffov u red javlja zvanično: Dječovanjem naših podmornica potopljeno je u zatvorenom području Sre-

džima u moru 3 parna broda od velike vrijednosti i 1 jedrenjak, sa okruglo 19.000 tona.

Načelnik admiralinskog stožera mornarice.

Razne brzjavne vijesti.

Prekinute sve brzjavne veze između Švicarske i Francuske.

Zeneva, 23. jula.

Zenevski brzjavni ured javlja, da su do dalje vremena prekinute sve veze s Francuskom.

Nestajanje živežnih namirnica u Engleskoj. Ostavka državnog tajnika lorda Lee-a.

Kb. London, 23. jula.

Reuter javlja: Lord Lee je dao ostavku na zvanje državnog tajnika za životne namirnice. On je imao diferencije sa predsjednikom poljoprivrede, jer drži da politika upravnika domaće proizvodnje namirnica nije dosta velika, da bazi se na posljednjem ratovalje namirnicama.

Glad u Lapplandu.

Kb. Stockholm, 23. jula.

„Svenska Dagbladet“ javlja vijest svoga dopisnika u Helsingforsu, po kojoj u Lapplandu vlada velika glad. Za Helsingfors se traži raciniranje namirnica.

Neposredna veza između Berlina i Helsingforsa.

Kb. Berlin, 23. jula.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ javlja iz Stockholma: Prema vijeću ministra na planu je neposredna veza između Berlina i Helsingforsa, koja bi imala ići preko Revala. Od Revala do Helsingforsa imao bi se udesiti obratni susret.

Iz austrijskog parlamenta.

Kb. Beč, 23. jula.

Pregat listovima pojavio se je učivo, trutnički ministar prosvjeti, dr. baron Hüssarek, u parlamentu da po nalogu Njegovog Veličanstva povede prgo oče sa stankama, što je već počeo sa stankama poslaničkog doma.

Nesreća u Berlinu.

Kb. Berlin, 23. jula.

U ponedjeljak, vjerojatno uslijed eksplozije, bijesnio je požar u Plauenskoj tvornici, kom je žrtvom palo 300 radnika. U požaru je poginulo 165 radnika, a ostale su kasnije od ozljeda umrle.

Istraga zbog katastrofe letilačke pošte Budimpešta—Beč.

Kb. Budimpešta, 23. jula.

Ministar predsjednik Wekerle je u današnjoj sjednici finansijskog odbora na jedno pitanje izjavio, da će se povestiti stroga istraga zbog katastrofe letilačke pošte. Ako vlada stekne uvjerenje, da je razvilit letilačke pošte zbog tehničkih smetnji nemogućan, onda će vlada obustaviti letilačku poštu.

Mi čemo i za njih i za njihovu deku krv preplatiti a oni, zar bi mogli našu nejačad neupustiti?

Oh neće, neće!

Pogledaće ih; ali kako? da kad ih vide izbegnu na drugu stranu, da ih nebi oni šta zamolili.

Znali su to, pa im zato i jeste tako teško.

Zato su ih se crne misli kao ogromno stenje na dušu nagomilalo.

I dalje nisu smeli o svojima mislimi. Samo su podizali pogled k' nebū i sa poverenjem u Božja gledali, pomisili:

— Bože, ti si pravedan i silan, ti si svemogući, daj im veru i nadanje, ukrepi ih, daj im moći da istraju u nevolji.

Ne daj im da dahanom klonu, jer bi ih to ubilo.

I sklopiljanim rukama, preplan

od one romantičke, koja je svakom čoviku urođena, te pobudjuje neka u rođati osjećanja i onome realisti, koji ne voli da sve, kao i sanjalici, nečlančikli, bolesnom itd. I zbilja, čovek se ne može udržati da se ne bac u neka naročita osećanja pri pogledu na ona plava brda, na one kose, na one povijarke, na one prostrane njive pune žita koja zrači. Kada pada veče i zapadne sunce za greben planinski, prostre se jedno ogromno more karmina na tamno, do malo pre plavo, ultra marijsko nebo, zaspava svu pozadinu crvenilom i zaruneni vrhove. Tada se sve linije stope, od ovih bregova, u jedan i pravari tanki planetari tenid, koji odsakaće od crnoga podnožja planina. Tada umorni seljak pogleda u okruglu kuglu sunca, koja liči na onaj poljski krupni, žuti cvjet, što ga deca zovu: „volovsko oko“ i rade: „za laktu će biti kuš“. On time hoće da kaže, da za, još za jedan laktat on te tenidne pruge, kada padne sunce, on će biti pred svojim viljkama. I on stigne, sunce polako zadje; sve pruge postaju markantnije, kao kada se razvija fotografiska ploča, zatim se lagano zamagljuje i mrok a sa njime noć pada na celi po-vršinu horizonta...

Eto to mi je sećanje iz mog poslednjeg boravljenja iz sela pa sam živio da obnovim, da ponovo vidim tu sliku.

Pošao sam u pet sati po podne. Bla je nedelja; Šabac kao da je spavao, da je suio sav umor, posustao, zamoren. Neki nalaze zanimljivosti u toj malaksalosti, kako bi rekli mi beogradci, učenosti, a koja je jedna odika sviju kasaba. Jer iskreno reći, Šabac mi izgleda kao prava kasaba, kasaba iz onih prijevoda, koje sam čitao iz bog te pita koje knjige i kada, a od koje mi je ostalo još sećanje na crvene kruške.

Kasaba, kasaba pomislio sam izlazeći iz Šabca.

S desne strane pored druma stoji je sva razrušena kasarna u kojoj je negda večerom svirala uvek truba povećanje. Sa da samo crni ogoreli zidovi i velika trava.

Mi smo zanimali; pokraj nas promičahu njive pune žita, a u delini mači žume. Seljaci su promicali i klimali smrdan drugom glavom čučetki u znak pozdrava.

S oba strana poserskoga dijuma je ravan sva do sebe Jevremovača. Odatle dalje nastaje brdovito. Put je nasip otican kolski i dosta zapušten.

Najviše je sejano žito koga su poteli da vrše. Ove godine je dobro rođilo kao i kukuruz, koji je lave bio si h.

Prvo veće selo pored druma jeste Varne. Ono je udaljeno 2 sata od Šapca. Još ima stari šanac iz 1804. god. Škola, sudnica i crkva su dosta stradale 1914. god. Tu su bile velike borbe. Jedan parni mlini takođe sušen. Od Varne nastaju uzbrdice i mi se penjemo.

Druge selo pored samoga puta je Dobrić. On ima i dan danas kafanu i mlin odmah na drumu. Varujski su vino, gradi vrlo dobro rodili.

Pričneću se da što se više ide Cetu sve je veći broj vinograda.

I Dobrić je mnogo stradao usled bitaka.

Idući pored puta dalje sretamo na mnogo mesta kamene kreste i zapise. To su grobovi sve iz olog klobog rata. Nasred je vrlo pobožan. Gledao je da se čuva te užasne spomene. S desne strane Dobričke crkve ukopan je Miloš Stojčević-Pocerac, vojvoda, a odmah do njega Marko Stitarac.

Minuviši Dobrić ja se setih Poceraca i Stitarca koji ležaju skoro zaboravljeni pod zapuštenim grobovima. Zadnos je za nas, za Šabacki okrug kako su neha ljevošću zanemaruju ono što hi stranci uzdigli. Interesantno da u Šapcu ima mnogo bogataša a nijedan ne odvoji svetu da se

podigne ovim ljudima dostojan spomenik.

Naša su kola išla lagano. Umorni brdski konjici tegli su polako u kaljav drum od koga šte beše ranije padala. Negde u daljinu iza jednog sivara svirala je lokomotiva vršalica. Vidio se luk, beo dim iz odžaka.

Pokraj nas, su prolazila neke cigarske sela. Drum se peo i vijugao medju povijarcima kroz jednu dojinu. Ja zgradih svaki krov kraj puta, svako divo, džbun, svaku kobile, i sve me je podočalo na prošlu godinu. Sve je bilo isto, staro i plavo nebo preko svih bregova i povijarača. Pade mi napamet kada sam jeo a oputovao odavde, kada sam ostavio sve poželjno, zahrdjalo, i ove žume, i obraci, i vinograd. Onda, kada je vazduh bio blistvar kao staklo, ledjen, kada su grane od slane jesenje dršta, onda kada su žralovi preleteli begajući. Sada je sve bilo drugo. Mesto žute došla je zelena boja i sive žene letnjeg večera. Jednako sam brojio kiometre i gledao prema Ceru gde je sunce nagnjalo.

Minusmo puteve za Nakučane, Sinošević, Volujac, Melljeć.

Najzad ukaza se naš seoski put. To je mal put za jedna kola; odvaja se levo od glavnog nasipa. Oko nje, a su vrjek, zabrani i ograde od kupina. On je sada suv a u zimu pun blata i nepruhodan. On se vijuga kući kojom idem i večeras vodi mene pod taj topli dom. Ja još malo gledam na ta polja, na tu pšenicu, vino, grade, žume i male krovove. Najzad, i drvena dugačka vrata se otvaraju a sunce pada za laktat. Ja sam prispeo...

V. J. K.-č.

Vijesti iz unutrašnjosti

Led u Jadru.

7. o. mj. poslije podne pao je led preko cijelog Živkopolja-Jelove, Lješničke opštine i sela Šora u lozničkom srezu. Na njivama je pričinio led dosta štete, i to u zelenom kukurnuzu. Voće i povrće nije stradalo.

Samoubištvo.

Pišu nam iz Šapca: Jelena Veličinović, 40-godišnja udova u Metliču, nadjena je 27. pr. mj. u staji obješena. Ona je obično spavala zajedno sa svojim sinovima, diećacima od 13. odnosno 10 godina. Kad su te noći dieca zaspala, ona se neopozeno izvukla i izvršila samoubištvo. Uzrok ovom očajnom činu nije poznat.

Provalna kradja.

Noću 8.—9. o. mj. provalila su 3 oružana čovjeka u kuću Jovana Majlovića u Metkoviću, te odnijeli govorine i raznih stvari u vrijednosti od K 3644.

Raspitivanjem se doznao, da je to bio ili razbojnički Gojković, ili družina Svetislava Matića. Za njima je poslata potjera.

Lažna prijava.

Iz Valjeva nam javljaju: Protiv Marika Marića iz Jovanja žandarmerija je podnijeli prijavu zbog klevete i obmane vlasti. Marić je naime bio prijavio, da su ga na putu u povratku iz Tuhovica kući u Jovanje napala tri njegova seljaka: Vojislav Babavac, Vukajlo Marinović i Milan Sresić, i da su mu oteći 800 kruna gotovine. Istragom ovog slučaja je žandarmerija utvrdila, da je ova prijava lažna. Marić je krijučario duvan, i da bi bio sigurniji, on se latio sredstva klevetanja. Marić će biti zbog toga strogo kažnjena.

Hoće da živi na laki način.

Pišu nam iz Zavlačke: Cveta Stojanović iz Cvetulje, opštine Zavlačka, jedna je prosta skitnica i skroz pokvasta.

Ovim izvještavamo našu rodbinu, kao i sve prijatelje i poznanike, da će u nedjelju 28. o. mj., u 10 sati prije podne u sinagozi „Bet Izrael“, Car Uroševa ulica 20, vjenčati

moja kći

Matilda

sa

Samuilom Simhom

trgov. ovd.

Skup svatova:

u 9½ sati prije podne u našoj kući Riga od Fere ulica broj 4. Naročiti pozivnica neće biti, a čestitanja čemo primati u Sinagozi.

Sara Eškenazi

udova.

Adresa za telegram: ESKENAZI, Riga od Fere 4.

rena ženska. Svaki se dan može vidjeti, sad u Krupnju, kod talijanskih zaboravljenika sad u Zavlački, Loznicu, Sapcu i tako redom, dok kuće neće ništa da radi. U posljednjem se vrijeme Cveta vrtala oko zatrudnjelih žena, koje bi htjele svoju sramotu sakriti i govorila im, da ona kod ovakovih slučajeva znade i može pomoći. Nabavila je više malih flašica, nakuhala u njih neke tekućine i tako ju podobrujevala trudnim ženama.

No stvar je došla na javnost. Oružništvo je kod Cvete preduzeo kućnu premetačinu i pronašlo jedan mali sepetić pun raznih flašica sa tim „lijekovima“. Protiv nje je podnešena kaznena prijava.

Pabirci

TAJANSTVENI MAČAK.

Teobald Körner ispričao je u svojoj zbirci o jednom tajanstvenom mačaku u koja manoga podseća na prijvetku Edgara Po-a „Crna mačka“.

„Jednoga dana — tako priča Körner — donesao je grof Aleksandar Württemberg momu oču jednu sliku uobičnom okviru. Slika je predstavljala divljeg mačka u prirodnoj veličini. Bila je izravljena crnom kredom na plavkastoj hartiji. Mačkove oči bile su iste, plavkaste boje, dok je mačak bio sav crn.

Što je dužne čovek posmatrao tu sliku, sve mu se više činilo da je slika kao živa, a naročito su oči u mačka imale strašan izgled, tako da je cesta sliku izgledala vrlo tajanstvena.

Za tu sliku je grof Aleksandar rekao ovo:

— Evo, doneo sam ti ovu sliku, koja je tako lepo izradio, da je nisam htio spaliti, ali više ne mogu da je trpim kod sebe, jer me je straš, da će poludeti. Kod jednog lovca, koji je bio kod mene u službi, video sam je na duvaru, i nisam mogao da je zaboravim. Pre dva meseca taj se lovac ubio iz puške i ako je živio kao bubreg u loju. Ja sam od njegove žene kupio ovu sliku, pa sam je obesio na duvaru u sobi gde radim, a gde su mi i ostale lovacke slike. Ali prosti ne mogu da od toga mačka skinem oči, pa dok druge slike i ne pogledam, moram ih mačka da piljam po ceo dan. Osećam da sam zbog toga pao kao u neku melankoliju, pa da ne bi prošao kao moj gresni lovac, ja sam ti je doneo, jer si ti gospodan duhova i na tebe nikavki čini nemaju dejstva.

Mačak je visio u sobi, gde je otac radio, i mi smo mu nadhulili ime: „Aleksandrov mačak“. Ali su mačkove oči izgledale tako strašne i jarosne, da ih čovek nije mogao dugo gledati. Otac je prema toj slici osećao veliku odvratnost, ali je htio ukloniti, jer mu je to bila uspomena na već pokojnog prijatelja. Ali jednog jutra on mi je donio slike i reče:

— Uzmi ti Aleksandrovog mačaka, ja više ne mogu da izdržim njegov pogled.

— Šta ti sve neće učiniti uobrazjenje! — pominjao sam, pa sam obesio sliku u svojoj sobi više stola za pisanje. — Da Aleksandar nije rekao, da ta slika baca u melankoliju, ni otac to ne bi osećao!

Dugo nisam obraćao pažnju na tu sliku, ali jednoga dana beše mi zbog tog mačka vrlo neugodno i hladno oko srca.

Bio sam u sobi i osećao sam se u nekakvom strašnom i nepojmljivom raspolaženju. Činilo mi se, kao da me

nešto neobično obuzima. Neznam ni sam kako, tek se moje oči sukobiše s mačkovim. Od toga doba njegove su me oči neprijateljski gonile. Što je najzadnje, njegovi su pogledi ispijali moju životnu snagu i sve moje misli kretale su se stalno oko tih čudnih i strašnih očiju. Nisam mogao ništa da radim, ali me je bilo sramota, da priznam.

Jednoga dana rečiće mi otac:

— Ne mogu da pojim, kako možeš da držiš tog mačka u sobi. Na mene on demonski utiče.

— Kad je tako, ukloniš li ga — odgovoriš, sav radostan, što sam našao povoda da se oprostim njegovih čini.

Sliku sam poklonio jednom čoveku vrlo veselu naravu, inači velikom prijatelju životinja. On mi je zahvalio i obesio je u hodnik. Posle pola godine taj je čovek bez razloga postao sumoran i izvršio samoubištvo.

Jedan rođak njegov, ne sluteći ništa, uzeo je mačka sebi. Posle nekoliko meseca nadjen je mrtav u postelji, a nije se moglo utvrditi, da li je umro od svoje ili od tuđe ruke.

Šta je dalje bilo s tom slikom, nije mi poznato. M.

LJUBAV KOD ŽIVOTINJA.

Jedan poučan, a u isto vreme dirljiv primer materinske ljubavi kod pantera, ali i primer preziranja smrti u borbi za svoje mlađunce, posmatrao je jedan poljoprivrednik u Kanadi, koji je stanovao sa jednim svojim prijateljem u prašumi blizu Liločeka u Britanskoj Kolumbiji. O tome evo što je ispričao u jednom engleskom časopisu:

Jednom prilikom, loveći, naišao je na legalo jedne panterske porodice, pa kako ni mužjak ni ženka ne bude domaća, on je dohvatio jedno lepo kudravu panteru, kod sebe, jer me je straš, da će poludeti. Kod jednog lovca, koji je ležao u kolebi, i začuo se blizu kolebe strašno urlanje panterice, koja je dozivala svoje mlađunce. A panterice, koja je ležala u kolebi uznenirilo se i odzvala.

Posle posnoći oba prijatelja, koji ne mogu zaspati, spaze na prozoru ču-pavu glavu strašne životinje, čije oči sevaju kao žeravica. Kad je ženka sa blistavom glavom strašno urlanje, namamlijala je lovec, da se učula iznad samih vrata i čekala da se kodog pojavi iz kolebe, pa da ga smuždi svojom snažnom šapom. Prijatelji ne smedoše izaći iz kolebe.

Ali se pokaza, da je panterica lučavija od otimača njenog deteta. U zoru je nestade, ali se u Šipragu čulo njeno urlanje. Namamlijala je lovec, da podju u poteru za njom, pa ih je vodila okolišnim putevima, dok im nije zavarala trag i usput šapom umlatila kera. Kad ih je odvukla u Šumu, panterica se vratala kolebi i pokušala da silom prodre unutra, ali nije uspela.

Loveci se vratile u kolebu, a panterica umrla. Loveci iznesu panterice

pred kolebu i zatvore ga u bure, a sa mi se sakriju u Šipragu s namerom da sačekaju pantericu i da je ubiju. Znali su, da će mladunče maukanje prvu majku. Ali se panterica za to vreme ljuto svestila.

Iza kolebe bila je štala i prijatelji odjednom začuće otuda neko stenjanje i mumlanje. Potrčali su u štalu mrtvu jedinu krvavu svoju. Panterica ju je zubima zaklala, pa se izgubila u Šumi. Potrčali su odmah u posteru za njom, ali kad su se oprezzili primakli buretu, ovo je bilo razvajljeno. I mati je odmela svoje mladunče.

PAŽNJA PUTNICIMA.

U vlastitom interesu obraća se pažnja putujućem svijetu, da u budućem primanju kavka pismara radi prenos sa u takto isto da ni vlastita pisma za druga licane nosi sobom.

Ko bude protivno postupio, biće kaznen kao krimičar pisama i oduze

CIJENE OGLASIMA:

Osnina jednog milimetskog retka (42 mm široko) staje . . . . . 10 helera
 Pripisano: Peština jednog milimetar, retka (70 mm široko) staje . . . . . 40 helera
 Bilješke: Peština jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . . . Kruna 4
 Mall oglasniku Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

CIJENE OGLASIMA:

Osmica jednog milimetskog retka (42 mm široko) staje . . . . . 10 helera
 Pripisano: Peština jednog milimetar, retka (70 mm široko) staje . . . . . 40 helera
 Bilješke: Peština jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . . . . . Kruna 4
 Mall oglasniku Jednostavna riječ 7 helera, sa masnim slovima 14 helera.

MALI OGLASI:

PRIMAJU SE: KNEZ MIHAJLOVA UL. 38

Trebam
brigačkog pomoćnika.
Stupiti može odmah, plata po dogovoru. Brigačka radnja Lj. Lalić kod Londona. Miloša Veikog 19. 38462-3

Traži se žena

da nadgleda jednog bolesnika kome je nogu oduzeta. Neka se javi u kući Prince Eugenija broj 61 Dobivača, pored hrane i stana takodje dobru platu. 38449-3

Stanovi.

Traži se
stan sa 3 sobe,
predstobljen, sobom za mladje, električkom i ostalim primičnošćima u ulici Vel. Miloša ili pobočne. Javili se uradnji Petrovića i Belovića. 38421-4

Bakalska radnja

koja se nalazi u Kr. Milana ulici br. 102. Predale se odmah sa robom. Za uslove uplati u radnji. 38447-4

Soba

i kuhinja sa elektročlanim osvjetljenjem, odmah za izdavanje, Studenička 50. 38461-4

Traži se

na Vračaru, prazan stan sa 2-3 sobe i kuhinjom. Ponude stati na adresu Kralj Milutina ulica 17. 38464-4

Tražim kuću zasebnu,
koja može imati nekoliko odjeljena, lijep podrum. Ista može biti na Terazijama, Kr. Milana i Knez Mihajlovoj ulici. Dostavite gos. Jef. V. Sirkoviću, Kralja Aleksandra br. 2. 38471-4

Tražim

lijepo namještenu sobu, sa zasebnim ulaskom odmah. Ponude stati upravi lista pod Činovnicu 1148*. 38472-4

Razno.

Izgubljen
je jedan veći crni kožni buđelj sa novčanicama u sumi od prilike 60-70 kruna i raznim dokumentima isključivo za mene, kao: revers osiguravačkog društva "Anker" staračko pismo, moja kršćanska i još neki dokumenti.

Pošten nalažak molí se, da novac zadrži, a dokumenta donese i predla potpisano u kući Mišarska ulica 11. Beograd. Pavle Stojanović. 38426-5

Molim svakoga, ko bi ma šta znao o mome sinu **Nikoli Tarapitu** iz Rijepa, okr. beogradskog, koji se poslednji put nalazio u "Sigmundshberg N.-O.", da me ovim putem izvesti, zašto će biti blagodaran. Stanka Čarapić iz Rijepa. 38443-5

Tražim pod krov,

eventualno samo na vrijeme od 1 i 1/2 mjeseca, klavir ili pianino. Ponude stati časničkoj obitelji u Kosmajskoj ulici 49. 38451-5

Na prodaju

dva muška kaputa, muške košulje i gaće, nove čarape, ženski kostim, spavači haljinu, blizu, košulja, čarapa, štop za kostim i još druge stvari. Zora ulica 35. 38467-2

Nov pianino

najbolje sistema, na prodaju. Obraćati se administrativi pod "Planino" 1131*-2. 38469-2

Kupujem

edno čeče sa amovinom i sa jednim dobrim konjem. Javili se Šefu radnje u Park Hotelu. 38445-2

Tražim za kupiti

jednu dosu za pravljenje sladoleda. Ponude stati na upravu lista pod brojem "Sladoled" 1145*. 38444-2

Prodajemo 40 buradi, oko 6000 Kgr. **I-a mačinskog valiniranog zetljina Vis-kosilit** 5 franc Beograd, ocarinjeno. Prodaja i u pojedinim buradima. Cijena umjerena. Blize izvestaje daje **Wohanka i Komp.**, Budapešt, Kaiser Wilhelmstrasse 76. 38439-2

Namještenja.

Traži se
žena ili djevojčica, za dijete od jednu godinu, preko dana. Ponude Šefu radnje predati upravi Beogradske Novine, pod Žena 1147*. 38458-3

Vrijedna kuharica,
koja je već bila u menaži za poslena, traži odmah namještenje. Ponude pod Šifrom Vrijedna 1146* upravi lista. 38448-3

Milivoju Sjenickome, Ženeve, Case 4489, Servette. Molim vas izvestite me, da li su živi i zdravi: Ljubomir i Pajko Luković, iz Latvice. Kod kuće su njih ništa ne znaju od evakuacije, samo se zna, da su u to vrijeme bili u bugarskom frontu u Radovišu. Bili su obveznici 3. bat. 13. kadrovske puke vardijske divizije.

Traži ih otac Milun Luković, iz Latvice, sreza artiljerijskog. Kod kuće su svi zdravo, samo su u velikoj brzi za njima.

Eventualne troškove naknadu. S poštovanjem Momčilo K. Radovanović, Arilje. A-3241-8

Milan S. Djekić, srpski zabilježnik, Balyot Bih. medye Ugarska, molj svoju familiju, koja se nalazi u selu Barama, sreza gruziški, okrug kragujevac, da se javi preko novina ili preko gore imenovane adrese. A-3244-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, dostavite oval oglas Milana Vojnoviću, činovniku ministarstva finansija:

Dragi Milane! Tvoje karte primamo, ali riješimo. Iz karata vidim za koju sumu posljednju znači da sam primila, dekile od 31. oktobra prošle godine pa do 15. jula 1918. god. Primila sam 10 poslije.

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, za izveštaj o slijedećim licima: Dragiću Stankoviću, p.-naredniku I. čete, III. bataljona, VI. puka i Radovanu Đuriću, vojniku I. čete, III. bataljona, VI. puka, obojica rodom iz Šapca. Posljednji put su se javili aprila mjeseca prošle godine. Porodice su im žive i zdrave, ali u briži za njima. S poštovanjem Zora Stanimirovića, učiteljica, Šabac, Kamenička ulica 12. 38443-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Moj arca Arsa Šimić, obveznik XIII. puka, III. poziva, tijekom je u Kosovskoj Mitrovici. Ostali smo bez izjede ikog svog: Savku 12 godina, Krstu 13 godina i Nataliju 6 godina. Miđu nimo lđima da se zauzme, da nam se šalje stalno pomoć. Savka Arsić, Mitrovica a/k. 38424-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Moj arca Arsa Šimić, obveznik XIII. puka, III. poziva, tijekom je u Kosovskoj Mitrovici. Ostali smo bez izjede ikog svog: Savku 12 godina, Krstu 13 godina i Nataliju 6 godina. Miđu nimo lđima da se zauzme, da nam se šalje stalno pomoć. Savka Arsić, Mitrovica a/k. 38424-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, za izveštaj o slijedećim licima: Dragiću Stankoviću, p.-naredniku I. čete, III. bataljona, VI. puka i Radovanu Đuriću, vojniku I. čete, III. bataljona, VI. puka, obojica rodom iz Šapca. Posljednji put su se javili aprila mjeseca prošle godine. Porodice su im žive i zdrave, ali u briži za njima. S poštovanjem Zora Stanimirovića, učiteljica, Šabac, Kamenička ulica 12. 38424-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, za izveštaj o slijedećim licima: Dragiću Stankoviću, p.-naredniku I. čete, III. bataljona, VI. puka i Radovanu Đuriću, vojniku I. čete, III. bataljona, VI. puka, obojica rodom iz Šapca. Posljednji put su se javili aprila mjeseca prošle godine. Porodice su im žive i zdrave, ali u briži za njima. S poštovanjem Zora Stanimirovića, učiteljica, Šabac, Kamenička ulica 12. 38424-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, za izveštaj o slijedećim licima: Dragiću Stankoviću, p.-naredniku I. čete, III. bataljona, VI. puka i Radovanu Đuriću, vojniku I. čete, III. bataljona, VI. puka, obojica rodom iz Šapca. Posljednji put su se javili aprila mjeseca prošle godine. Porodice su im žive i zdrave, ali u briži za njima. S poštovanjem Zora Stanimirovića, učiteljica, Šabac, Kamenička ulica 12. 38424-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, za izveštaj o slijedećim licima: Dragiću Stankoviću, p.-naredniku I. čete, III. bataljona, VI. puka i Radovanu Đuriću, vojniku I. čete, III. bataljona, VI. puka, obojica rodom iz Šapca. Posljednji put su se javili aprila mjeseca prošle godine. Porodice su im žive i zdrave, ali u briži za njima. S poštovanjem Zora Stanimirovića, učiteljica, Šabac, Kamenička ulica 12. 38424-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, za izveštaj o slijedećim licima: Dragiću Stankoviću, p.-naredniku I. čete, III. bataljona, VI. puka i Radovanu Đuriću, vojniku I. čete, III. bataljona, VI. puka, obojica rodom iz Šapca. Posljednji put su se javili aprila mjeseca prošle godine. Porodice su im žive i zdrave, ali u briži za njima. S poštovanjem Zora Stanimirovića, učiteljica, Šabac, Kamenička ulica 12. 38424-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, za izveštaj o slijedećim licima: Dragiću Stankoviću, p.-naredniku I. čete, III. bataljona, VI. puka i Radovanu Đuriću, vojniku I. čete, III. bataljona, VI. puka, obojica rodom iz Šapca. Posljednji put su se javili aprila mjeseca prošle godine. Porodice su im žive i zdrave, ali u briži za njima. S poštovanjem Zora Stanimirovića, učiteljica, Šabac, Kamenička ulica 12. 38424-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, za izveštaj o slijedećim licima: Dragiću Stankoviću, p.-naredniku I. čete, III. bataljona, VI. puka i Radovanu Đuriću, vojniku I. čete, III. bataljona, VI. puka, obojica rodom iz Šapca. Posljednji put su se javili aprila mjeseca prošle godine. Porodice su im žive i zdrave, ali u briži za njima. S poštovanjem Zora Stanimirovića, učiteljica, Šabac, Kamenička ulica 12. 38424-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, za izveštaj o slijedećim licima: Dragiću Stankoviću, p.-naredniku I. čete, III. bataljona, VI. puka i Radovanu Đuriću, vojniku I. čete, III. bataljona, VI. puka, obojica rodom iz Šapca. Posljednji put su se javili aprila mjeseca prošle godine. Porodice su im žive i zdrave, ali u briži za njima. S poštovanjem Zora Stanimirovića, učiteljica, Šabac, Kamenička ulica 12. 38424-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, za izveštaj o slijedećim licima: Dragiću Stankoviću, p.-naredniku I. čete, III. bataljona, VI. puka i Radovanu Đuriću, vojniku I. čete, III. bataljona, VI. puka, obojica rodom iz Šapca. Posljednji put su se javili aprila mjeseca prošle godine. Porodice su im žive i zdrave, ali u briži za njima. S poštovanjem Zora Stanimirovića, učiteljica, Šabac, Kamenička ulica 12. 38424-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, za izveštaj o slijedećim licima: Dragiću Stankoviću, p.-naredniku I. čete, III. bataljona, VI. puka i Radovanu Đuriću, vojniku I. čete, III. bataljona, VI. puka, obojica rodom iz Šapca. Posljednji put su se javili aprila mjeseca prošle godine. Porodice su im žive i zdrave, ali u briži za njima. S poštovanjem Zora Stanimirovića, učiteljica, Šabac, Kamenička ulica 12. 38424-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, za izveštaj o slijedećim licima: Dragiću Stankoviću, p.-naredniku I. čete, III. bataljona, VI. puka i Radovanu Đuriću, vojniku I. čete, III. bataljona, VI. puka, obojica rodom iz Šapca. Posljednji put su se javili aprila mjeseca prošle godine. Porodice su im žive i zdrave, ali u briži za njima. S poštovanjem Zora Stanimirovića, učiteljica, Šabac, Kamenička ulica 12. 38424-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, za izveštaj o slijedećim licima: Dragiću Stankoviću, p.-naredniku I. čete, III. bataljona, VI. puka i Radovanu Đuriću, vojniku I. čete, III. bataljona, VI. puka, obojica rodom iz Šapca. Posljednji put su se javili aprila mjeseca prošle godine. Porodice su im žive i zdrave, ali u briži za njima. S poštovanjem Zora Stanimirovića, učiteljica, Šabac, Kamenička ulica 12. 38424-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, za izveštaj o slijedećim licima: Dragiću Stankoviću, p.-naredniku I. čete, III. bataljona, VI. puka i Radovanu Đuriću, vojniku I. čete, III. bataljona, VI. puka, obojica rodom iz Šapca. Posljednji put su se javili aprila mjeseca prošle godine. Porodice su im žive i zdrave, ali u briži za njima. S poštovanjem Zora Stanimirovića, učiteljica, Šabac, Kamenička ulica 12. 38424-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, za izveštaj o slijedećim licima: Dragiću Stankoviću, p.-naredniku I. čete, III. bataljona, VI. puka i Radovanu Đuriću, vojniku I. čete, III. bataljona, VI. puka, obojica rodom iz Šapca. Posljednji put su se javili aprila mjeseca prošle godine. Porodice su im žive i zdrave, ali u briži za njima. S poštovanjem Zora Stanimirovića, učiteljica, Šabac, Kamenička ulica 12. 38424-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, za izveštaj o slijedećim licima: Dragiću Stankoviću, p.-naredniku I. čete, III. bataljona, VI. puka i Radovanu Đuriću, vojniku I. čete, III. bataljona, VI. puka, obojica rodom iz Šapca. Posljednji put su se javili aprila mjeseca prošle godine. Porodice su im žive i zdrave, ali u briži za njima. S poštovanjem Zora Stanimirovića, učiteljica, Šabac, Kamenička ulica 12. 38424-8

Milivoju Sjenickome, Geneve, Case 4489, Servette. Molim, za izveštaj